

Crna Gora
Ministarstvo nauke

Adresa: Rimski trg 46,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 145
fax: +382 20 482 168
www.mna.gov.me

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE
STRATEGIJE INOVATIVNE DJELATNOSTI (2016-2020), ZA 2019. GODINU**

Podgorica, decembar 2019. godine

I UVODNI REZIME

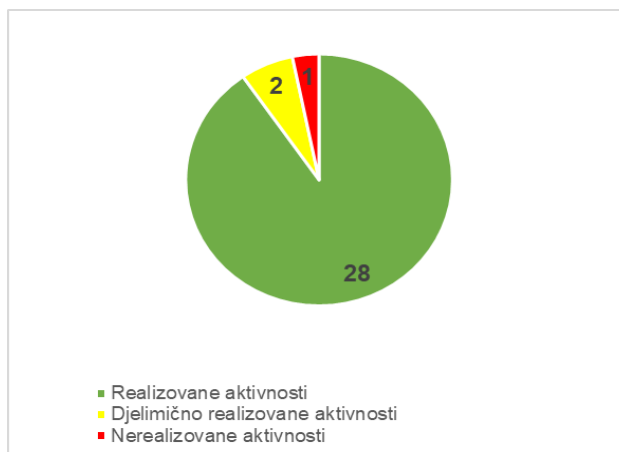
Akcioni plan za sprovođenje Strategije inovativne djelatnosti (2016-2020) usvojen je na period od pet godina (2016-2020) i sadrži:

- **Tri (3) strateška cilja;**
- **Devet (9) prioriteta**, koji u smislu Uredbe o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata (Službeni list Crne Gore", br. 054/18 od 31.07.2018.) zapravo predstavljaju operativne ciljeve;
- **Dvadesetšest (26) mjera;** i
- **Četrdesetdvije (42) aktivnosti.**

Od ukupno četrdesetdvije (42) aktivnosti, devet (9) je uspješno realizovano u periodu 2016-2018. godina, dok 2 nijesu prispjele za realizaciju, jer je njihova implementacija planirana tek nakon 2020. godine.

U toku 2019. godine za realizaciju je prispjela tridesetjedna (31) aktivnost, od kojih su četiri (4) uspješno realizovane, dvadesetšest (26) djelimično realizovane i jedna (1) je nerealizovana aktivnost.

Nerealizovana je Aktivnost 7.3: *Formiranje Informativnog centra za intelektualnu svojinu*. Riječ je o centru koji je trebalo da postane organizaciona jedinica Zavoda za intelektualnu svojinu Crne Gore. U skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave iz decembra 2018. godine, Zavod za intelektualnu svojinu je ukinut i postao je dio Ministarstva ekonomije, Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenciju, tako da zbog realnih i objektivnih razloga ova aktivnost nije realizovana u 2019. godini.

Djelimično su realizovane aktivnosti čije je trajanje kontinuirano do kraja implementacije Strategije, dok posebno izdvajamo sljedeće djelimično realizovane aktivnosti kod kojih je zabilježeno zakašnjenje:

- **Aktivnost 5.2: *Uspostavljanje centralne jedinice Naučno-tehnološkog parka (NTP) u Podgorici i uspostavljanje programa podrške*** – finalizovana je projektna dokumentacija i u pripremi je tender za izvođenje radova na adaptaciji objekta za potrebe smještaja NTP u ukupnoj bruto površini 14.000 m², koji se nalazi u kampusu Univerziteta Crne Gore. Ukoliko aktivnosti budu tekle po planu, završetak radova očekuje se do početka 2021. godine. Upisom u Centralni registar privrednih subjekata 20. septembra o.g. NTP je zvanično osnovan. U pogledu uspostavljanja programa podrške, NTP je partnerska institucija na jednom od dva odobrena projekta kroz Poziv za strateškog partnera za Predakceleracijski program Ministarstva nauke, koji počinje sa realizacijom od 15. decembra o.g., tako da su aktivnosti u ovom domenu već započete.
- **Aktivnost 8.1: *Osnivanje Centra za transfer tehnologija (CTT) i stručne usluge na UCG*** – U skladu sa preporukama Izvještaja iz 2018. godine u tekućoj godini usvojen je Akt o sistematizaciji Instituta „Centar izvrsnosti za istraživanja i inovacije“, kojim su definisana radna mjesta buduće Kancelarije za tehnološki transfer, koja će biti smještena u ovom Institutu i angažovan je ekspert za izradu Strategije intelektualne svojine Univerziteta Crne Gore.

Međutim, ekspert kasni sa isporučivanjem dokumenta, a time ni UCG nije usvojio preporučenu Strategiju.

Akcionim planom za sprovođenje Strategije inovativne djelatnosti (2016-2020) definisani su samo indikatori rezultata na nivou utvrđenih aktivnosti, kao i indikatori učinka na nivou Strategije za 2020. godinu, ali ne i indikatori učinka na nivou operativnih ciljeva.

Za potrebe izrade ovog Izvještaja, izdvojeni su **neki od glavnih indikatora učinka objedinjeni po operativnim ciljevima (prioritetima) za 2019. godinu:**

- Broj inovativnih organizacija upisanih u Registar kojih je trenutno 81, u odnosu na nultu polaznu vrijednost;
- Broj registrovanih patenata kojih je 3.435, u odnosu na polaznu vrijednost 2.542;
- Broj uspostavljenih centara izvrsnosti kojih je trenutno 3, u odnosu na nultu polaznu vrijednost;
- Broj stanara u IPC „TehnoPolis“ Nikšić kojih je trenutno 29, u odnosu na nultu polaznu vrijednost;
- Broj organizovanih događaja, obuka, promocija i dr. je dostigao 194, u odnosu na polaznu vrijednost 30;
- Broj uspostavljenih partnerstava naučnoistraživačkih ustanova i privrednih subjekata u okviru grantova koji trenutno iznosi 29, u odnosu na polaznu vrijednost 8;
- Broj odobrenih inovativnih projekata trenutno iznosi 23, u odnosu na nultu polaznu vrijednost;
- Broj podržanih inovativnih klastera trenutno iznosi 30, u odnosu na polaznu vrijednost 6; i
- Broj podržanih malih i srednjih preduzeća kroz programe Ministarstva ekonomije trenutno iznosi 222, u odnosu na polaznu vrijednost 31.

U odnosu na međunarodne indikatore relevantne za sistem inovativne djelatnosti, Crna Gora bilježi pozitivan trend tokom godina i rangirala se na sljedeći način:

- Globalni indeks konkurentnosti – Komponenta 12 *Inovacioni kapaciteti (Svjetski ekonomski forum - WCF)*: 2016: 94/138; 2018: 74/140; 2019: 69/141; i
- Globani inovacioni indeks (Svjetska organizacija za intelektualnu svojinu - WIPO) – 2016: 51/128; 2018: 52/124; 2019: 45/129.

Akcioni plan za sprovođenje Strategije inovativne djelatnosti (2016-2020) ne sadrži plan finansiranja aktivnosti. U tabelarnom prikazu izvještaja o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za 2019. godinu nijesu unijeta planirana sredstva, osim za aktivnosti koje istovjetne i kod drugih akcionih planova gdje su planirani iznosi poznati, pa su isti preuzeti ili je unijet iznos planiran budžetom za tekuću godinu. Za potrebe izrade ovog Izvještaja urađena je analiza utroška sredstava u 2019. godini na nivou svih strateških ciljeva. Takođe, za promotivne aktivnosti i organizaciju različitih događaja, institucije su se većinom izjasnile da je to iz redovnih sredstava budžeta.

U toku 2019. godine ukupno utrošena sredstva za realizaciju Akcionog plana iznosila su 2.652.482,86 eura, kako slijedi:

- Strateški cilj I: 517.660,000 eura, od čega 299.660,00 eura iz državnog budžeta, a 218.000,00 eura iz kredita Svjetske banke;
- Strateški cilj II: 828.621,03 eura, od čega 548.808,23 eura iz državnog budžeta, a 279.812,80 eura iz kredita Svjetske banke; i
- Strateški cilj III: 1.306.201,83 eura, od čega 416.201,83 eura iz državnog budžeta, 450.000,00 eura kredit IRF-a, 430.000,00 eura ENIF fond i 10.000,00 EU sredstva.

Napomene:

- Tokom 2017. godine za Aktivnost 4.1: *Uspostavljanje i realizacija prvog Centra izvrsnosti u Crnoj Gori* produžen je rok za realizaciju, tako da je u skladu sa novom dinamikom i riješen je pravni status centra izvrsnosti osnivanjem Instituta "Centar izvrsnosti u istraživanjima i inovacijama", kao organizaciona jedinica Univerziteta Crne Gore, u maju 2018. g. Projekat BIO-ICT, koji je finansiran iz sredstava kredita Svjetske banke, a u okviru koga je finansirano uspostavljanje prvog centra izvrsnosti, uspješno je realizovan u martu 2019. godine, čime je uspješno zaključena ova aktivnost.
- Prethodno je bio produžen i rok za realizaciju Aktivnosti 14.1: *Kolaborativni grantovi za projekte istraživanja i razvoja (IR)* u okviru INVO projekta. Naime, sedam grantova je uspješno zaključeno, dok se realizacija posljednjeg granta produžila zbog uspostavljanja HLA laboratorije koja je planirana tokom realizacije projekta, a što je realizovano tokom 2018. godine, dok se nabavka nedostajuće opreme realizovana u prvoj polovini 2019. godine, čime je, u skladu sa utvrđenom novom dinamikom, uspješno zaključen i poslednji odobreni grant, a time i ova aktivnost.
- Na osnovu preporuke iz Izveštaja za 2018. godinu koja se odnosi na Aktivnost 5.1: *Uspostavljanje Inovaciono-preduzetničkog centra "Tehnopolis" u Nikšiću i uspostavljanje programa podrške*, koja je realizovana 2016. godine, intezivirana je saradnja Ministarstva nauke i IPC "Tehnopolis"-a u cilju uspostavljanja tri laboratorije. Tokom 2019. godine finalizovana je tehnička specifikacija opreme za tri laboratorije u Tehnopolis-u uz ekspertsku podršku obezbijeđenu iz sredstava IPA II Sektor "Konkurentnost i inovacije". Tender za nabavku opreme je, u okviru istog programa, objavljen 16. septembra 2019. godine, započet je proces evaluacije u novembru o.g., dok je očekivano vrijeme potpisivanja ugovora mart 2020. godine, tako da se opremanje laboratorija očekuje tokom naredne godine.
- Na osnovu preporuke iz prošlogodišnjeg Izveštaja koja se odnosi na Aktivnost 7.2. *Razvoj i instaliranje softvera za žigove*, implementiran je softver za žigove (IPAS) početkom ove godine, dok je tokom oktobra, kroz saradnju sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu (WIPO), izvršena nadogradnja na poslednju verziju pomenutog softvera. Implementiran je i WIPO Publish (interna pretraga), odnosno alat koji pomaže zemljama članicama da kreiraju kolekciju IP prijava koje su dostupne za internu i javnu pretragu.
- U skladu sa preporukama prošlogodišnjeg Izveštaja za Aktivnost 13.1: *Izrada Plana za razvoj nacionalne statistike inovacija*, koja je realizovana u 2018. godini, uključen je širi spektra indikatora u okviru statistike inovacija, a u cilju priključivanja Evropskoj tabeli inovacija (European Innovation Scoreboard). U 2019. godini MONSTAT je potpisao sporazum o saradnji sa Ministarstvom nauke i tako počeo rad na realizaciji novog pilot istraživanja 'statistika inovacija'. Organizovana je ekspertaska podrška u cilju poboljšanja razumijevanja i primjene metodologije, definicija, sadržaja upitnika, načina prikupljanja podataka itd. Ove dvije institucije su zajedno kreirale upitnik, koji je usaglašen sa međunarodnim preporukama i OSLO priručnikom, i koji će omogućiti kreiranje inovativnog skorborda, a terenski dio istraživanja je realizovan tokom oktobra i novembra o.g. Obrada podataka je u toku.

II TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE NA KRAJU IV GODINE SPROVOĐENJA (ZA 2019. GODINU)

STRATEŠKI CILJ I: Povećanje kapaciteta za inovacije i tehnološki razvoj Crne Gore										
Operativni cilj 1 (Prioritet 1): Utvrđivanje pravnog okvira za obavljanje inovativne djelatnosti u Crnoj Gori										
Indikator učinka 1. Broj inovativnih organizacija upisanih u Registar		Polazna vrijednost (2016) 0			Prelazna vrijednost (2018) 26			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta (2020)		
Indikator učinka 2. Broj registrovanih патената		Polazna vrijednost (2016) 2.542			Prelazna vrijednost (2018) 3.066			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta		
Mjera 1: Regulisanje uslova za uvođenje IO u sistem inovacija Crne Gore										
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Plani rani datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

1.1 Usvajanje Pravilnika o bližim uslovima za upis u Registar IO	Usvojen Pravilnik	MN	2016	2016	Realizovan o 2016.		n/a	-	-	Preporučuje se izmjena Pravilnika u smislu proširenja vrste inovativnih organizacija koje će biti uvedene u sistem kroz novim Zakon o inovacionoj djelatnosti, kao i izmjena uslova za upis u Registar inovativnih organizacija.
1.2 Usvajanje Pravilnika o sadržaju Registra, načinu upisa i brisanju iz registra pravnog lica koje se bavi inovativn om djelatnošću	Usvojen Pravilnik	MN	2016	2016	Realizovan o 2016.		n/a	-	-	
1.3 Upis u Registar inovativnih organizacija	Broj upisanih inovativnih organizacija u Registar (2019): 81	MN	2017	2020			n/a	Redovna sredstva	Budžet	
Mjera 2: Regulisanje pravnog okvira za finansiranje inovativnih programa i projekata										

2.1 Usvajanje Pravilnika o bližim uslovima i postupku za odobravanje i način korišćenja sredstava za inovativne programe i projekte	Usvojen Pravilnik	MN	2016	2016	Realizovan o 2016.		n/a	-	-	
Mjera 3: Unapređenje pravnog okvira za patente										
3.1 Usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o patentima sa Pravilnikom o sadržini registara, prijava i drugih podnesaka, načinu podnošenja prijava i objavljivanju podataka u postupcima pravne zaštite pronalazaka	Usvojen Zakon i prateći Pravilnici; Broj registrovanih patenata (2019): 3.435	MEK	2016	2017	Realizovan o 2017.		n/a	-	-	
Operativni cilj 2 (Prioritet 2): Unapređenje infrastrukture za podršku inovacijama i tehnološkom razvoju										
Indikator učinka 1. Broj centara izvrsnosti		Polazna vrijednost (2016) 0			Prelazna vrijednost (2018) 1			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta (2020)		
Indikator učinka 2. Broj stanara u IPC „Tehnopolis“ Nikšić		Polazna vrijednost (2016) 0			Prelazna vrijednost (2018) 24			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta (2020)		
Mjera 4: Uspostavljanje centra izvrsnosti u Crnoj Gori										

4.1 Uspostavljanje i realizacija prvog centra izvrsnosti u Crnoj Gori	Osnovan Institut „Centar izvrsnosti za istraživanja i inovacije“; Broj registrovanih patenata: 6; Partnerstvo sa privrednim subjektima: 2	MN, UCG	2013	2019			n/a	70.000,00	Kredit Svjetske banke	
4.2 Uspostavljanje i realizacija drugog centra izvrsnosti u Crnoj Gori	Objavljen Konkurs za uspostavljanje centara izvrsnosti; Broj novih centara izvrsnosti (2019): 2	MN	2017	2020			Ukupna planirana sredstva su 1,2 miliona eura za tri godine, odnosno 400.000 eura za 2019.	250.000,00	Budžet	
Mjera 5: Projekat uspostavljanja prvog Naučno-tehnološkog parka u Crnoj Gori										
5.1 Uspostavljanje IPC „Tehnopolis“ u Nikšiću i uspostavljanje programa podrške	Uspostavljanje IPC „Tehnopolis“; Broj stanara (2019): 29	MN, Opština Nikšić, MIDT, MPRR, IRF, DJR	2013	2016	Realizovano 2016.		n/a	-	-	Nadogradnja realizacije ove aktivnosti vidu opremanja tri laboratorije kroz inteziviranu saradnju Ministarstva nauke i Tehnopolis-a.
5.2 Uspostavljanje centralne jedinice	Uspostavljena centralna jedinica NTP u Podgorici; Broj	MN, UCG	2017	2020			n/a	135.500,00	121.000,00 Kredit	

NTP u Podgorici i uspostavljanje programa podrške	stanara (indikatori za 2020.)								Svjetske banke; 14.500,00 Budžet	
5.3 Uspostavljanje IPC u Baru	Sprovedene pripremne aktivnosti za uspostavljanje IPC u Baru	MN	Poslije 2020.				n/a	-	-	
5.4 Uspostavljanje IPC u Pljevljima		MN	Poslije 2020				n/a	-	-	
Mjera 6: Aktivnosti na uspostavljanju inkubatora										
6.1 Uspostavljanje inkubatora	Uspostavljena 1 novi inkubator (2019); Broj stanara inkubatora: 0; Broj pruženih usluga: 43	MEK, BsC Bar, RBC Berane, BC Podgorica, BI Cetinje	2016	2020			n/a	Redovna sredstva	Budžet Opštine Cetinje	Preporučuje se finalizacija poziva za stanare Biznis centra Cetinje uz podršku UNDP-ija (januar 2020.)
Mjera 7: Unapređenje informacione infrastrukture za oblast intelektualne svojine										
7.1 Formiranje Registra патената	Formiran Registar патената	MEK	2016	2017	Realizovan o 2017.		n/a	-	-	Preporučuje se jačanje bilateralne saradnje sa Evropskim patentnim zavodomu cilju

										implementacij e: Espacenet: full text data (opis patenta i patentni zathjevi) 2020- 2021; Objedinjeni registar evropskih patenata (Federated European Patent Register)2020. ; HFS (Hosted Filing Submission): 2021.
7.2 Razvoj i instaliranje softvera za žigove u ZIS	Formiran Softver za žigove; Završena Integracija uTMview; Završena integracija DesignView	ZIS	2018	2019		2020	n/a	n/a	n/a	Preporučuje se kroz saradnju sa WIPO implementacij a WIPO Madrid modula i (2020) WIPO Publish (javna pretraga); dok se kroz saradnju sa EUIPO prporučuje

										implementacij a: CESTO (A common support tool for examiners) (2020); HDB (Harmonised Database); DesignClass (2020.); HDBPI (Harmonised database for product indications) i Frontn/aoffice (en/afilling) (nove planirane aktivnostza 2021.)
7.3 Formiranje Informativnog centra za intelektualnu svojinu	Formiran Informativni centar za IS	ZIS	2019	2020			n/a	n/a	n/a	Preporučuje se brisanje aktivnosti zbog institucionalni h promjena i realne nemogućnosti implementacij e.
Mjera 8: Osnivanje Centra za tehnološki transfer										
8.1 Osnivanje Centra za transfer tehnologija	Osnovan CTT (indikator za 2020.);	UCG	2018	2020			n/a	n/a	n/a	Preporučuje se izrada i usvajanje

(CTT) i stručne usluge na UCG	Angažovan ekspert za izradu Strategije intelektualne svojine; Usvojen Akt o sistematizaciji Institut „Centar izvrsnosti za istraživanja i inovacije“, kojim će se definisati radna mjesta buduće Kancelarije za tehnološki transfer, koja će biti smještena u Institutu									Strategije intelektualne svojine na UCG.
Mjera 9: Jačanje aktivnosti na međunarodnom nivou koje se odnose na infrastrukturu za podršku inovacijama										
9.1 Uspostavljanje Jadranskog Otvorenog sistema inovacija (OIS) i OSI hubn/aa	Uspostavljen Jadranski OSI i OSI hab	MN (u svojstvu pridruženog partnera)	2018	2020			n/a	n/a	n/a	
Operativni cilj 3 (Prioritet 3): Jačanje ljudskih resursa za inovacije i tehnološki razvoj										
Indikator učinka 1. Broj akreditovanih studijskih programa sa praktičnom nastavom kao obavezan dio kurikuluma u obimu 25%		Polazna vrijednost (2016) 0			Prelazna vrijednost (2018) 160			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta (2020)		
Indikator učinka 2. Broj organizovanih događaja, obuka, promocija, seminara		Polazna vrijednost (2016) 30			Prelazna vrijednost (2018) 110			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta (2020)		

Mjera 10: Povezivanje visokog obrazovanja i privrede, uspostavljanje modela cjeloživotnog učenja i podizanje preduzetničko-inovativnog karaktera obrazovanja										
10.1 Usklađivanje sistema obrazovanja sa potrebama tržišta rada	Unaprijeđen nacionalni okvir kvalifikacija (2020); Sprovedeni programi cjeloživotnog učenja (2020) Zaključen Ugovor sa IPSOS o follown/aup istraživanju percepcije poslodavaca o VO (2019); Uvedena praktična nastava kao obavezan dio kurikuluma u obimu 25% (2017) Broj novih akreditovanih programa sa novom obavezom za praktičnu nastavu (2019): 52	MP	2017	2020			n/a	27.000,00	Svjetska banka	
Mjera 11: Organizacija obuka, treninga, radionica, seminara i konferencija na temu inovacija, tehnološkog razvoja, prava intelektualne										

svojine, inovativnih „startn/aup“ i preduzetništva										
11.1 Organizacija promotivnih događaja i obuka na temu inovacija i saradnje aktera u sistemu inovacija	Broj događaja: 12	MN	2016	2020			n/a	18.850,00	Budžet	
11.2 Organizacija Konferencije sa crnogorskom dijasporom	Organizovana Konferencija sa crnogorskom dijasporom	MN	2016	2017	Aktivnost realizovana 2017.		n/a	4.000,00	Kredit Svjetske banke	
11.3 Obuke na temu intelektualne svojine	Broj obuka: 3 Broj učesnika: 70	ZIS	2016	2020			n/a	Redovna sredstva	Budžet i sredstva EPO i WIPO	
11.4 Obuke, seminari, trenizni, radionice, škole i promotivni događaji na temu inovativnih „startn/aup“ i preduzetništva	Broj organizovanih događaja: 62; Broj učesnika: 1136	IPC „Tehnopolis“ Nikšić	2016	2020			n/a	Redovna sredstva	Budžet i donatorska sredstva	
11.5 Organizacija obuka, radionica, takmičenja i drugih događaja od strane NVO	Broj događaja: 7	Digitalizuj.me, Fondacija „Mladi pronalazači“, NVO „PRONA“ i druge	2016	2020			n/a	10.310,00	Budžet	
Mjera 12: Stimulisanje inovatora i autora inovativnih rješenja										

12.1 Dodjela nagrada pronalazaču/inovatoru za najuspješnije inovativno rješenje	Dodijeljena nagrada najboljem pronalazaču/inovatoru za najuspješnije inovativno rješenje (MN)	ZIS, MN	2016	2020			n/a	2.000,00	Budžet	
12.2 Promocija međunarodnih instrumenata stimulisanja inovatora	Broj promotivnih aktivnosti: 1	MN	2016	2020			n/a	Redovna sredstva	Budžet	
Operativni cilj 4 (Prioritet 4): Praćenje uspješnosti realizacije mjera koje podstiču inovacije										
Indikator učinka 1. Broj izvještajnih jedinica za statistiku inovacija		Polazna vrijednost (2016) 0			Prelazna vrijednost (2018 – za pilot istraživanje sprovedeno u ovoj godini) 781			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta (2020)		
Indikator učinka 2.		Polazna vrijednost (2016)			Prelazna vrijednost (2018)			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta (2020)		
Mjera 13: Unapređenje sistema statistike za oblast inovacija										
13.1 Izrada Plana za razvoj nacionalne statistike inovacija	Izrađena Mapa puta za razvoj nacionalne statistike inovacija; Sprovedeno pilot istraživanje za statistiku inovacija; Broj izvještajnih jedinica (za istraživanje	MONSTAT	2018	2018	Realizovano u 2018. godini		n/a	n/a	n/a	Preporučuje se unapređenje saradnje MONSTAT-a i Ministarstva nauke u cilju prikliučivanja Evropskoj tabeli inovacija (European

	srovedeno u 2019.): 866									Innovation Scoreboard).
STRATEŠKI CILJ II: Jačanje instrumenata povezivanja i saradnje aktera u sistemu inovacija										
Operativni cilj 5 (Prioritet 5): Finansiranje grant šema za kolaborativne projekte akademskog, naučnog i privrednog sektora										
Indikator učinka 1. Broj uspostavljenih partnerstava naučnoistraživačkih ustanova i privrednih subjekata u okviru grantova		Polazna vrijednost (2016) 8			Prelazna vrijednost (2018) 22			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta (2020)		
Indikator učinka 2. Broj odobrenih grantova nauka-privreda		Polaznavrijednosti (2016) 8			Prelazna vrijednost (2018) 22			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta (2020)		
Mjera 14: Kolaborativni grantovi za projekte IR u okviru INVO projekta										
14.1 Kolaborativni grantovi za projekte IR u okviru INVO projekta	Broj odobrenih grantova: 8; Broj partnerstava Ni ustanova i privrednih subjekata: 8; Broj patenata: 2	MN	2014	2019			n/a	279.812,80	Kredit Svjetske banke	
Mjera 15: Grant šema „Transfer znanja između sektora visokog obrazovanja, istraživanja i privrede“										
15.1 Grant šema „Transfer znanja između sektora visokog obrazovanja,	Broj odobrenih grantova: 14; Broj partnerstava NI ustanova i privrednih subjekata: 14	MN	2016	2017	Realizovan o u 2017. godini		n/a	-	-	

istraživanja i privrede“										
Operativni cilj 6 (Prioritet 6): Finansiranje inovativnih programa i projekata										
Indikator učinka 1. Broj odobrenih inovativnih projekata		Polazna vrijednost (2016) 0			Prelazna vrijednost (2018) 14			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta (2020)		
Indikator učinka 2. Broj osnovanih spin-off preduzeća kroz inovativne projekte		Polazna vrijednost (2016) 0			Prelazna vrijednost (2018) 0			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta (2020)		
Mjera 16: Program sufinansiranja inovativnih projekata										
16.1 Konkurs za sufinansiranje inovativnih projekata	Broj odobrenih inovativnih projekata: 5; Broj uključenih MSP: 2	MN	2017	2019			200.000,00 - 61.000,00 u 2017. – Nije planirana uplata sredstava za 2019.	0,00	Budžet	
Mjera 17: Grantovi za inovacije										
17.1 Program dodjele grantova za inovativne projekte	Broj odobrenih inovativnih projekata (grantova za inovativne projekte): 18; Broj partnerstava NI ustanova i MSP: 10; Broj osnovanih spin- off preduzeća (2019): 1	MN	2018	2020			1.700.000,00 za period 2019-2021, za 2019. 300.000,00	363.869, 56	Budžet	

Mjera 18: Financijska podrška za podsticanje inovativnosti MSP										
18.1 Realizovati Program za unaprjeđenje inovativnosti malih i srednjih preduzeća	Broj podržanih MSP: 22; Ugovorena vrijednost grantova: 60.559,00	MEK	2018	2020			50.000,00	60.559,00	Budžet	
Operativni cilj 7 (Prioritet 7): Jačanje kapaciteta za učešće u EU programima za inovacije										
Indikator učinka 1. Broj projekata u okviru H2020		Polazna vrijednost (2016) 1			Prelazna vrijednost (2018) 8			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta		
Indikator učinka 2. Broj odobrenih projekata u okviru EUREKA		Polazna vrijednost (2016) 2			Prelazna vrijednost (2018) 3			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta		
Mjera 19: Stimulisanje učešća u EU i međunarodnim programima za podršku inovacijama										
19.1 Organizacija obuka, treninga, radionica i konferencija u cilju promocije EU programa	Broj promotivnih događaja: 8, broj učesnika: c.c.a 360	MN	2016	2020			n/a	Redovna sredstva	Budžet	
19.2 Stimulisanje učešća u H2020 i EUREKA programima	Broj podržanih prijava: 29 (23 H2020 + 6 EUREKA)	MN	2016	2020			130.000,00	124.379,67	Budžet	
STRATEŠKI CILJ III: Jačanje potencijala za inovacije u privrednom sektoru										

Operativni cilj 8 (Prioritet 8): Jačanje inovacionog potencijala MSP i njihove prepoznatljivosti u sistemu inovacija									
Indikator učinka 1. GCI index (stub 8 Razvoj finansijskog tržišta)		Polaznavrijednosti (na osnovu statističkih podataka za dvije godine Rang 54/128			Prelazna vrijednost (2018) Rang 43/141			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta	
Indikator učinka 2. VCPE¹ indeks, Indeks atraktivnosti ulaganja, rangiranje		Polaznavrijednosti (na osnovu statističkih podataka za dvije godine koje prethode usvajanju akcionog plana) Rang 82/125			Vrijednost na kraju druge godine sprovođenja strateškog dokumenta Rang 85/125			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta	
Mjera 20: Jačati inovativnost preduzeća kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda									
20.1 Realizacija Programa povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja	Broj podržanih MSP: 70; Vrijednost podrške: 260.531,80	MEK	2017	2020			140.000,00	260.531,80	Budžet
Mjera 21: Podsticati razvoj inovativne aktivnosti klastera									

¹ Venture Capital & Private Equity Country Attractiveness Index - indeks, koji mjeri atraktivnost ulaganja investitora, posebno rizičnog kapitala.

21.1 Realizacija programa podsticanja razvoja klastera u Crnoj Gori za 2017. godinu	Broj podržanih inovativnih klastera: 10; Vrijednost grantova: 80.954,03	MEK	2017	2020			150.000,00	80.954,03	Budžet	
Mjera 22: Unaprijediti korišćenje instrumenata za finansiranje inovacija i jačati inovativnu djelatnost putem kreditne podrške										
22.1 Realizacija Programa podrške ulaganjima u ICT sektor	Broj odobrenih kredita MSP: 1	IRF	2016	2020			n/a	450.000,00	IRF	
Mjera 23: Unaprijediti korišćenje instrumenata za finansiranje inovacija i jačati inovativnu djelatnost putem modela kreditne i grant podrške										
23.1 Realizacija Programa podrške za modernizaciju industrije	Broj odobrenih subvencija/podržanih MSP: 6; Vrijednost subvencije: 74.716,00 ; Iznos kredita: 583.880,00	MEK	2018	2020			150.000,00	74.716,00	Budžet	U proceduri 6 novih zahtjeva.
Mjera 24: Unaprijediti korišćenje instrumenata za finansiranje rizičnog kapitala za podsticanje inovacija										
24.1 Implementirati instrumente vlasničkog/rizičnog kapitala u okviru	Broj podržanih statn/aup preduzeća: 2 Vrijednost podrške: 430.000,00	MEK/IRFCG/EB RD	2016	2020			n/a	430.000,00	ENIF fond (WB EDIF program)	

ENIF i ENEF fonda za inovativna preduzeća										
Operativni cilj 9 (Prioritet 9): Jačanje podrške učešću u međunarodnim programima za MSP										
Indikator učinka 1. Broj uspostavljenih međunarodnih inicijativa za podršku MSP		Polazna vrijednost (2016) 3			Prelazna vrijednost (2018) 3			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta (2020)		
Broj uspostavljenih partnerstava kroz EEN		Polazna vrijednost (2016) 0			Prelazna vrijednost (2018) 11			Vrijednosti na kraju posljednje godine sprovođenja strateškog dokumenta (2020)		
Mjera 25: Stimulisanje učešća u programima podrške za MSP										
25.1 Stimulisanje učešća u besplatnom programu mentorstva sa Japanom	Broj preduzeća korisnika programa: 10 Broj korisnika mentoring usluga: 12	MEK, JICA	2018				35.000,00	14.621,86	Budžet	
25.2 Stimulisanje učešća u programu ERASMUS za mlade preduzetnike	Broj promotivnih događaja: 2; Broj registrovanih korisnika: 10	ADP ZID	2018				14.710,00	12.195,00	EU sredstva	
Mjera 26: Stimulisanje učešća u EU programima za MSP										
26.1 Organizacija obuka, treninga, radionica i konferencija u cilju	Broj promotivnih događaja: 10; Broj učesnika : 400	MEK	2016	2020			n/a	5.000,00	EU sredstva/E EN	

promocije EU programa za MSP										
26.2 Jačanje kapaciteta u okviru realizacije projekta EEN	Broj pruženih informacija: 270; Broj uspostavljenih partnerstava: 13; Broj poslovnih misija i susreta: 20; Broj edukativnih događaja na temu inovacija: 5	MEK	2016	2020			n/a	5.000,00	EU sredstva/EEN	

III PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA

Tokom 2019. godine intezivirane su aktivnosti na jačanju nacionalnog inovativnog ekosistema. Posebno je bila značajna podrška Evropske komisije u ovom smislu, koja je kroz Instrument podrške politikama (Policy Support Facility – PSH), odnosno projekat “Posebna podrška Crnoj Gori – Ka Preduzetničko-inovacionom ekosistemu Crne Gore”, pružila ekspertsku podršku i dala konkretne smjernice za kreiranje stimulativnog preduzetničko-inovacionog sistema u Crnoj Gori koji će podstaći njegov dalji razvoj uz niz podsticajnih mjera. Značajan iskorak u sistemu predstavljalo je usvajanje Programa za podsticanje startupova (2019-2021), koji je počeo da se sprovodi od januara 2019. godine, kao i usvajanje Strategije pametne specijalizacije S3 (2019-2024), koja je utvrdila nekoliko razvojnih prioriteta i postala ključna karika koja je umrežila nekoliko sektorskih politika i koja će biti osnov svih daljih nacionalnih ulaganja. U tom kontekstu pojedine aktivnosti koje su uspješno realizovane u prethodnom periodu ili su u toku unaprijeđene su i u toku je njihova nadogradnja, koja zahtijeva dodatne intervencije od institucija nosilaca ovih aktivnosti.

Preporuke za naredne faze sprovođenja su:

- **Preporučuje se donošenje novog Zakona o inovacijama (2020) koji će definisati širi spektar inovativnih organizacija i utvrditi uspostavljanje nacionalnog implementacionog tijela za Strategiju pametne specijalizacije (S3) i inovacije. Glavni zadatak ovog tijela bila bi implementacija programa za podršku inovacijama i implementacija S3. Takođe, preporučuje se i izmjena uslova za upis u Registar inovativnih organizacija kroz prateći Pravilnik.**
- Kod Aktivnosti 5.1: *Uspostavljanje Inovaciono-preduzetničkog centra "TehnoPolis" u Nikšiću i uspostavljanje programa podrške*, **preporučuje se inteziviranje saradnje Ministarstva nauke i IPC "TehnoPolis-a" u cilju što efikasnijeg sprovođenja procedure nabavke opreme za tri laboratorije i njihovog stavljanja u funkciju u što kraćem roku.**
- U toku 2019. godine osnovan je jedan novi inkubator, Biznis centar Cetinje kao dio Aktivnosti 6.1. *Uspostavljanje inkubatora*. **Preporučuje se inteziviranje saradnje sa UNDP-ije oko realizacije poziva za stanare, kako bi isti vrlo bili inkubirani i kako bi im bila pružena potrebna podrška.**
- Planirana je nadogradnja Aktivnosti 7.1: *Formiranje Registra patenata*, u pogledu sistema Espacenet, gdje su trenutno podaci bibliografski, dok će kompletan opis patenta i patentni zahtjevi biti dostupni za sve patente tokom 2020- 2021. **Preporučuje se inteziviranje bilateralne saradnje sa Evropskim patentnim zavodom (EPO) kako bi se stvorili preduslovi za integraciju u Objedinjeni Registar evropskih patenata (Federated European Patent Register) i implementaciju HFS (Hosted Filing Submission).**
- Aktivnost 7.2: *Razvoj i instaliranje softvera za žigove* je realizovana, ali se zbog integracije značajnih izvora podataka za **žigove preporučuje inteziviranje saradnje sa WIPO u dijelu WIPO Madrid modula (2020) i WIPO Publisher (javna pretraga) (2020), kao i inteziviranje saradnje sa EUIPO u dijelu CESTO (A common support tool for examiners) (2020); HDB (Harmonised Database WIPO IPAS sistema za industrijski dizajn (2020); DesignClass (2020); HDBPI (Harmonised database for product indications) (2021) i Front-office (e-filing) (2021).**

- **Preporučuje se brisanje Aktivnosti 7.3: *Formiranje Informativnog centra za intelektualnu svojinu*** zbog institucionalnih promjena i realne nemogućnosti da se nastavi sa realizacijom iste.
- Po pitanju Aktivnosti 8.1: *Osnivanje Centra za transfer tehnologija (CTT) i stručne usluge se preporučuje izrada i usvajanje Strategije intelektualne svojine na Univerzitetu Crne Gore.*
- Aktivnost 13.1: *Izrada Plana za razvoj nacionalne statistike inovacija* uspješno je realizovana u 2018. godini kroz Izradu Mape puta za razvoj nacionalne statistike inovacija, a sprovedeno je i pilot istraživanje za statistiku inovacija 2018. godine, kao i novo tokom 2019. godine. **Preporučuje se inteziviranje saradnje MONSTAT-a i Ministarstva nauke u cilju priključivanja Crne Gore Evropskoj tabeli inovacija.**

Polazeći od navedenog, predlažemo da Vlada donese sljedeći:

ZAKLJUČAK

Vlada je usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije inovativne djelatnosti (2016-2020), za 2019. godinu.

Dr Sanja Damjanović
Sanja Damjanović
 MINISTARKA